EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2025 06 13
COM(2025) 312 final

2025/0164 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi EEE jungtiniame komitete, dėl EEE susitarimo IV priedo (Energija) dalinio pakeitimo

(AIED II)

(Tekstas svarbus EEE)

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO DALYKAS

Šis pasiūlymas yra susijęs su sprendimu, kuriuo nustatoma pozicija, kurios turi būti laikomasi Sąjungos vardu EEE jungtiniame komitete dėl numatomo priimti Jungtinio komiteto sprendimo iš dalies pakeisti EEE susitarimo IV priedą (Energija)

2. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

2.1. EEE susitarimas

Europos ekonominės erdvės susitarimu (toliau – *EEE susitarimas*) užtikrinamos vienodos EEE piliečių ir ekonominės veiklos vykdytojų teisės ir pareigos vidaus rinkoje. Juo numatyta keturias laisves apimančius ES teisės aktus taikyti visose 30 EEE valstybių, t. y. ES valstybėse narėse, Norvegijoje, Islandijoje ir Lichtenšteine. Be to, EEE susitarimu numatomas bendradarbiavimas kitose svarbiose srityse, pavyzdžiui, mokslinių tyrimų ir plėtros, švietimo, socialinės politikos, aplinkos, vartotojų apsaugos, turizmo ir kultūros srityse, kurios bendrai vadinamos *gretutinės ir horizontaliosios* politikos sritimis. EEE susitarimas įsigaliojo 1994 m. sausio 1 d. Sąjunga ir jos valstybės narės yra EEE susitarimo šalys.

2.2. EEE jungtinis komitetas

EEE jungtinis komitetas yra atsakingas už EEE susitarimo valdymą. Tai forumas, kuriame keičiamasi nuomonėmis, susijusiomis su EEE susitarimo veikimu. Jo sprendimai priimami bendru sutarimu ir yra privalomi Susitarimo šalims. Atsakomybė už EEE klausimų koordinavimą Europos Sąjungoje tenka Europos Komisijos generaliniam sekretoriatui.

2.3. Numatomas EEE jungtinio komiteto aktas

EEE jungtinis komitetas turėtų priimti EEE jungtinio komiteto sprendimą (toliau – *numatomas aktas*) dėl EEE susitarimo IV priedo (Energija) dalinio pakeitimo.

Numatomo akto tikslas – į EEE susitarimą įtraukti Komisijos deleguotąjį reglamentą (ES) 2022/759 dėl vėsinimui ir centralizuotam vėsumos tiekimui naudojamos atsinaujinančiųjų išteklių energijos kiekio apskaičiavimo metodikos[1] ir Direktyvą (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją[2].

Vadovaujantis EEE susitarimo 103 ir 104 straipsniais, numatomas aktas Susitarimo šalims taps privalomas.

3. POZICIJA, KURIOS TURI BŪTI LAIKOMASI SĄJUNGOS VARDU

Komisija teikia pridedamą EEE jungtinio komiteto sprendimo projektą, kad Taryba jį priimtų kaip Sąjungos poziciją. Priimta pozicija turėtų būti artimiausiu metu pateikta EEE jungtiniame komitete.

---

[1] 2021 m. gruodžio 14 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2022/759, kuriuo dėl vėsinimui ir centralizuotam vėsumos tiekimui naudojamos atsinaujinančiųjų išteklių energijos kiekio apskaičiavimo metodikos iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2018/2001 VII priedas, OL L 139, 2022 5 18, p. 1.

[2] 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją, OL L 328, 2018 12 21, p. 82, su pataisymais, padarytais OL L 311, 2020 9 25, p. 11 ir OL L 41, 2022 2 22, p. 37.

Pridedamame EEE jungtinio komiteto sprendimo projekte pateikiamos EEE narėmis esančioms ELPA valstybėms skirtos adaptacijos, kaip nurodyta pridedamo Jungtinio komiteto sprendimo projekto konstatuojamosiose dalyse ir adaptacijose, kurios apima ne vien tai, ką galima laikyti tik techninėmis adaptacijomis, kaip apibrėžta Tarybos reglamente (EB) Nr. 2894/94[3]. Todėl Taryba nustato Sąjungos poziciją.

4. TEISINIS PAGRINDAS

4.1. Procedūrinis teisinis pagrindas

4.1.1. Principai

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 218 straipsnio 9 dalyje yra numatyti sprendimai, kuriais „*nustatomos pozicijos, kurios Sąjungos vardu priimamos susitarimu įsteigtame organe, kai tam organui reikia priimti teisinę galią turinčius aktus, išskyrus aktus, papildančius arba pakeičiančius susitarimo institucinę struktūrą*“.

Sąvoka „*teisinę galią turintys aktai*“ apima aktus, turinčius teisinę galią pagal aptariamą organą reglamentuojančias tarptautinės teisės normas. Ji taip pat apima priemones, kurios nėra privalomos pagal tarptautinę teisę, tačiau „*gali stipriai paveikti Sąjungos teisės akto leidėjo priimamų teisės aktų [...] turinį*“[4].

4.1.2. Taikymas aptariamuoju atveju

EEE jungtinis komitetas yra susitarimu, konkrečiai EEE susitarimu, įsteigtas organas. Aktas, kurį turi priimti EEE jungtinis komitetas, yra teisinę galią turintis aktas. Vadovaujantis EEE susitarimo 103 ir 104 straipsniais, numatomas aktas bus privalomas pagal tarptautinę teisę.

Numatomu aktu Susitarimo institucinė struktūra nepapildoma ir nekeičiama. Todėl siūlomo sprendimo procedūrinis teisinis pagrindas yra SESV 218 straipsnio 9 dalis kartu su Tarybos reglamento (EB) Nr. 2894/94 1 straipsnio 3 dalimi.

4.2. Materialinis teisinis pagrindas

4.2.1. Principai

Sprendimo pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 2894/94 1 straipsnio 3 dalį materialinis teisinis pagrindas visų pirma priklauso nuo ES teisės akto, kuris turi būti įtrauktas į EEE susitarimą, materialinio teisinio pagrindo.

Jeigu numatomu aktu siekiama dviejų tikslų arba jį sudaro dvi dalys ir jeigu vieną iš tų tikslų ar dalių galima laikyti pagrindiniu tikslu arba pagrindine dalimi, o kita dalis ar kiti tikslai yra tik papildomi, sprendimas pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį turi būti grindžiamas vienu materialiniu teisiniu pagrindu – tuo, kurio reikalauja pagrindinis ar svarbesnis tikslas arba dalis.

4.2.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Kadangi Jungtinio komiteto sprendimu į EEE susitarimą įtraukiamas Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2022/759 ir Direktyva (ES) 2018/2001, šį Tarybos sprendimą tikslinga grįsti tuo pačiu materialiniu teisiniu pagrindu, kokiu grindžiamas įtraukiamas aktas. Todėl siūlomo sprendimo materialinis teisinis pagrindas yra SESV 194 straipsnio 2 dalis.

---

[3] 1994 m. lapkričio 28 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2894/94 dėl Europos ekonominės erdvės susitarimo įgyvendinimo tvarkos, OL L 305, 1994 11 30, p. 6.

[4] 2014 m. spalio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimo Vokietija prieš Tarybą, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 punktai.

4.3. Išvada

Siūlomo sprendimo teisinis pagrindas turėtų būti SESV 194 straipsnio 2 dalis kartu su 218 straipsnio 9 dalimi ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 2894/94 1 straipsnio 3 dalimi.

5. NUMATOMO AKTO SKELBIMAS

EEE jungtinio komiteto aktu bus iš dalies pakeistas EEE susitarimo IV priedas (Energija), todėl tikslinga priimtą aktą paskelbti *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

2025/0164 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi EEE jungtiniame komitete, dėl EEE susitarimo IV priedo (Energija) dalinio pakeitimo

(AIED II)

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 194 straipsnio 2 dalį kartu su 218 straipsnio 9 dalimi,

atsižvelgdama į 1994 m. lapkričio 28 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2894/94 dėl Europos ekonominės erdvės susitarimo[5] įgyvendinimo tvarkos, ypač į jo 1 straipsnio 3 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) 1994 m. sausio 1 d. įsigaliojo Europos ekonominės erdvės susitarimas[6] (toliau – EEE susitarimas);

(2) pagal EEE susitarimo 98 straipsnį EEE jungtinis komitetas gali nuspręsti iš dalies pakeisti, be kita ko, EEE susitarimo IV priedą (Energija);

(3) į EEE susitarimą turi būti įtraukti Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2022/759 dėl vėsinimui ir centralizuotam vėsumos tiekimui naudojamos atsinaujinančiųjų išteklių energijos kiekio apskaičiavimo metodikos[7] ir Direktyva (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją[8];

(4) kelias Direktyvos (ES) 2018/2001 nuostatas reikia iš esmės pritaikyti atsižvelgiant į EEE susitarimo ir ELPA valstybių ypatumus;

(5) kadangi Sąjungos privalomas atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslas ELPA valstybėms netaikomas, ELPA valstybėms neturėtų būti taikomas Direktyvos (ES) 2018/2001 3 straipsnio 1 dalyje nustatytas Sąjungos tikslas. Todėl tas straipsnis buvo atitinkamai pakeistas. Tačiau ELPA valstybės savanoriškai nustato savo

5 OL L 305, 1994 11 30, p. 6.

6 OL L 1, 1994 1 3, p. 3.

7 2021 m. gruodžio 14 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2022/759, kuriuo dėl vėsinimui ir centralizuotam vėsumos tiekimui naudojamos atsinaujinančiųjų išteklių energijos kiekio apskaičiavimo metodikos iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2018/2001 VII priedas (OL L 139, 2022 5 18, p. 1).

8 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją (OL L 328, 2018 12 21, p. 82) su pataisymais, padarytais OL L 311, 2020 9 25, p. 11 ir OL L 41, 2022 2 22, p. 37.

nacionalinius orientacinius atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslus, išdėstytus prie EEE jungtinio komiteto sprendimo pridėtoje ELPA valstybių deklaracijoje. Todėl ELPA valstybės neturėtų dalyvauti nei Sąjungos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros platformoje, nei statistiniuose perdavimuose su valstybėmis narėmis. Todėl Direktyvos (ES) 2018/2001 8 straipsnis ELPA valstybėms neturėtų būti taikomas;

(6) atsižvelgiant į Islandijos atokią geografinę padėtį ir susijusius iššūkius apskaičiuojant bendrą galutinį energijos suvartojimą palyginti su aviacijos sektoriuje suvartotos energijos kiekiu, Islandijai turėtų būti taikoma tokia pati ribinė vertė, kokia pagal Direktyvos (ES) 2018/2001 7 straipsnį nustatyta Kiprui ir Maltai;

(7) kalbant apie Direktyvos (ES) 2018/2001 16 straipsnyje nustatytas leidimų išdavimo procedūras, Jungtinio komiteto sprendime atsižvelgiama į konkrečius Norvegijos įsipareigojimus konsultuotis su samių tautybės gyventojais, siekiant užtikrinti, kad Direktyvos (ES) 2018/2001 16 straipsnio 4 dalyje, 16 straipsnio 5 dalyje ir 16 straipsnio 6 dalyje nurodyti leidimų išdavimo procedūros laikotarpiai galėtų būti ne ilgiau kaip vieniems metams pratęsti;

(8) ELPA valstybės turėtų laikytis Sąjungos kilmės garantijų tarpusavio pripažinimo su trečiosiomis valstybėmis politikos, nustatytos Direktyvos (ES) 2018/2001 19 straipsnio 11 dalyje. Todėl jos neturėtų pripažinti trečiosios šalies išduotų kilmės garantijų, išskyrus atvejus, kai Sąjunga yra sudariusi susitarimą su ta trečiąja šalimi, ir tenkinami tame straipsnyje nustatyti kriterijai. Todėl buvo atitinkamai pritaikyta Direktyvos (ES) 2018/2001 19 straipsnio 11 dalis;

(9) kadangi Norvegijoje ir Islandijoje didelę dalį užima atsinaujinančiųjų išteklių elektros energija, Norvegija tą elektros energiją naudoja daugiausia šildymo tikslais, o Islandija savo šildymo poreikius patenkina atsinaujinančiųjų geoterminių išteklių arba atsinaujinančiųjų išteklių elektros energija, tikslinga pritaikyti Direktyvos (ES) 2018/2001 23 straipsnyje nustatytus skaičiavimo metodus, susijusius su šildymo ir vėsinimo integravimu;

(10) be to, šiuo metu Lichtenšteinas negali taikyti Direktyvos (ES) 2018/2001 25–31 straipsnių dėl atsinaujinančiųjų išteklių energijos transporto sektoriuje ir degalų iš atsinaujinančiųjų išteklių tvarumo reikalavimų, nes kuro politika reglamentuojama Lichtenšteino regioninėje sąjungoje su Šveicarija. Todėl Lichtenšteinui turėtų būti leista taikyti laikiną nukrypti leidžiančią nuostatą, atsižvelgiant į tai, kad jis toje regioninėje sąjungoje taiko biodegalų kiekio didinimo sistemą, grindžiamą CO_2 kompensavimo mechanizmu, kuriam nuo 2024 m. taikomas 23 % tikslas. Nukrypti leidžianti nuostata turėtų būti taikoma tik iki į EEE susitarimą bus įtraukta Direktyva (ES) 2018/2001 su pakeitimais, padarytais Direktyva (ES) 2023/2413;

(11) todėl EEE susitarimo IV priedas (Energija) turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas;

(12) todėl Sąjungos pozicija EEE jungtiniame komitete turėtų būti grindžiama pridedamu sprendimo projektu,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi EEE jungtiniame komitete, dėl siūlomo EEE susitarimo IV priedo (Energija) dalinio pakeitimo grindžiama prie šio sprendimo pridėtu EEE jungtinio komiteto sprendimo projektu.

2 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė